

Kuusamolaisten terveystutkimus 2011

Mitä tutkittiin?

Tutkimustietoa kerättiin kyselylomakkeilla ja terveystarkastuksella. Kyselylomakkeilla selvitettiin keskeisiin kansantauteihin liittyviä riskitekijöitä, kuten tupakointia, ravinto- ja liikuntatottumuksia.

Terveystarkastuksessa mitattiin:

- pituus
- paino
- vyötärön ympäryys
- lantion ympäryys
- kehon koostumus (rasvaprosentti)
- pulssi
- verenpaine

Tarkastuksessa otettiin myös verinäytteitä, joista analysoidaan:

- kokonaiskolesteroli
- HDL-kolesteroli (ns. hyvä kolesteroli)
- triglyseridit (veren rasva-arvoja)
- glukoosi (veren sokeri-arvo)
- GGT (maksan toimintakoe)
- CRP (tulehdusarvo)
- perusverenkuva (valko- ja punasolujen lukumäärä, hemoglobiini).

Lisäksi analysoitiin koko perintöaines ja tutkitaan periytymisen mekanismeja.

Myöhemmin verinäytteistä voidaan analysoida kroonisiin kansantauteihin liittyviä muita riskitekijöitä sekä vitamiineja ja hivenaineita. Verinäytteestä eristettävästä DNA:sta voidaan lisäksi myöhemmin tutkia kroonisiin tauteihin, kuten lihavuuteen, diabetekseen, sydän- ja verisuonitauteihin, syöpään, vatsa- ja suolistosairauksiin, tuki- ja liikuntaelinsairauksiin, psyykkisiin ja neurologisiin sairauksiin sekä astmaan ja allergiaan ja niiden riskitekijöihin liittyviä perintötekijöitä. Perimän vaihtelua tutkitaan joko määrittämällä koko perimän (=genomi) emäsjärjestys tai vaihtoehtoisesti suppeampi valikoima geenimerkkejä.

Tutkimustiedon hyödyntäminen kansanterveystutkimuksessa

Tutkimustyön päämääränä on kehittää suomalaisten tärkeimpien kansantautien ehkäisy- ja hoitokeinoja, joten tutkimuksessa kerättävää aineistoa ja näytteitä tullaan käyttämään vuosia, jopa vuosikymmeniä kestävässä tutkimustyössä. Näytteet ja muu alkuperäinen tutkimusaineisto säilytetään Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksella (siirretty 2015 THL Biopankkiin) ja tietoja käsitellään luottamuksellisina salassapitovelvollisuutta ja henkilötietolakia noudattaen.

Kroonisiin tauteihin, kuten lihavuuteen, diabetekseen, sydän- ja verisuonitauteihin, syöpään, vatsa- ja suolistosairauksiin, tuki- ja liikuntaelinsairauksiin, psyykkisiin ja neurologisiin sairauksiin sekä astmaan ja allergiaan liittyvistä perintötekijöistä on toistaiseksi hyvin vähän tietoa. Osallistumalla tutkimukseen tutkittavat auttoivat kyseisten tautien esiintyvyyden syntymekanismien ja perinnöllisyyden tutkimista.